

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 11 września 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 19220
Znak sprawy: DPL3.054.2.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19220 p. Tomasz Rzymkowski w sprawie obciążeń podatkowych małych producentów napojów alkoholowych, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Opłatę za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi i opłatę za zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych, w części dotyczącej opłaty za napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (dalej „opłata ALK”) wprowadzono¹ do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi² od 1 stycznia 2021 r. Obowiązek zapłaty opłaty ALK ciąży wyłącznie na przedsiębiorcy prowadzącym hurtową sprzedaż napojów alkoholowych, który zaopatruje przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml³. Tym samym sam fakt produkcji napojów alkoholowych nie powoduje obowiązku zapłaty opłaty ALK, gdyż producent tych napojów jest obowiązany do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, tylko i wyłącznie jeżeli zbywa swoje wyroby przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych⁴.

¹ Art. 2 ustawy z 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492)

² Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.

³ Art. 9^[2] ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

⁴ Art. 9^[1] ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Z powyższego powodu Ministerstwo Finansów nie prowadzi analiz wpływu opłaty ALK na konkurencyjność rodzinnych producentów, gdyż sama opłata ALK obciąża - w sensie formalno-prawnym - wyłącznie przedsiębiorców prowadzących obrót hurtowy, którzy zaopatrują detalistów w napoje alkoholowe w opakowaniach do 300 ml.

Celem wprowadzenia opłaty ALK była promocja prozdrowotnych wyborów konsumentów oraz ograniczenie spożycia alkoholu, zwłaszcza w małych opakowaniach, sprzyjających impulsywnym i częstym zakupom. Spożywanie alkoholu jest jednym z głównych czynników ryzyka związanym z obciążeniem uzależnieniami, a mała objętość opakowania napoju alkoholowego i stosunkowo niska cena pojedynczego produktu, a także łatwość szybkiego spożycia wielokrotnie determinuje wybór właśnie tych produktów i znacząco wpływa na ich atrakcyjność. W ocenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ograniczenie dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych, tj. oddziaływanie na cenę tych produktów, jest uważane za jedną z najskuteczniejszych metod mających na celu ograniczenie nadmiernego spożywania alkoholu, szczególnie w najbardziej wrażliwych grupach społecznych, w tym wśród ludzi młodych i tych, którzy piją najwięcej⁵. Sama opłata ALK ma zatem nie tyle realizować cel fiskalny, ile przede wszystkim stanowić instrument polityki prozdrowotnej, który wpływa na zmianę niekorzystnych wzorów konsumpcji alkoholu. Zróżnicowanie obciążenia według wielkości producenta czy obrotu osłabiłoby skuteczność opłaty ALK w kształtowaniu prozdrowotnych wyborów konsumentów. Podobnie wyłączenie produktów wytwarzanych w niewielkich seriach i przeznaczonych wyłącznie do zestawów prezentowych osłabiłoby ten efekt, tworząc luki umożliwiające obchodzenie regulacji. W konsekwencji skuteczność opłaty ALK jako narzędzia ograniczającego spożycie alkoholu uległaby istotnemu osłabieniu.

Ponadto informuję, że Ministerstwo Finansów nie gromadzi danych na podstawie których można by przyporządkować przedsiębiorców zobowiązanych do zapłaty opłaty ALK do określonej wielkościowo grupy przedsiębiorców, co za tym idzie nie ma możliwości wskazania ilu mikro- i małych przedsiębiorców i w jakiej kwocie uiszcza opłatę ALK. Resort finansów nie dysponuje również danymi o kosztach administracyjnych ponoszonych przez przedsiębiorców w związku z rozliczaniem opłaty ALK. Z uwagi na fakt, że opłata ALK wpisuje się w koszty utrzymania systemu rozliczeniowego łącznie z innymi podatkami i opłatami obsługiwanymi przez Krajową Administrację Skarbową nie można również wskazać kosztów administracyjnych związanych z jej poborem po stronie budżetu państwa.

Aktualnie w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów znajduje się projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia przychodów Narodowemu Funduszowi Zdrowia (UD416). W zakresie opłaty ALK w projekcie proponuje się m.in.:

- podwyższenie stawki opłaty ALK z 25 zł do 100 zł za każdy pełny litr 100% alkoholu w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml z jednoczesnym doprecyzowaniem jednostki rozliczeniowej do 10 gr za każdy 1 ml 100% alkoholu,
- zmianę częstotliwości składania informacji ALK i opłacania opłaty ALK z półrocznej na miesięczną przy jednoczesnym doprecyzowaniu momentu powstania obowiązku zapłaty opłaty ALK,

⁵ Raport WHO Resource tool on alcohol taxation and pricing policies <https://www.who.int/publications/i/item/9789241512701>

- złagodzenie sankcji w przypadku niewypełnienia obowiązku złożenia informacji i zapłaty opłaty w terminie.

Dodatkowo planuje się przekazanie 100% wpływów z tej opłaty wyłącznie do Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) zamiast dotychczasowego podziału po 50% między gminy, a NFZ. Celem projektowanych zmian jest dalsze ograniczenie ekonomicznej dostępności napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml i spadek ich sprzedaży przy jednoczesnym zwiększeniu finansowania Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pragnę również zwrócić uwagę, że obowiązujące rozwiązania w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym przewidują już preferencje dla małych producentów napojów alkoholowych polegające na możliwości stosowania stawki akcyzy w wysokości 50% stawki podstawowej dla alkoholu etylowego, wina, napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich⁶. W odniesieniu do małych producentów piwa funkcjonuje natomiast zwolnienie – w wysokości 50% kwoty akcyzy obliczonej według podstawowej stawki akcyzy⁷. Wprowadzone preferencje odzwierciedlają rozwiązania przewidziane w prawie unijnym, tj. w Dyrektywie Rady 92/83/EWG⁸. Również w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych funkcjonują rozwiązania, które upraszczają sposób rozliczenia przychodów osiąganych przez drobnych producentów wina, którzy m.in. nie muszą wpłacać w trakcie roku zaliczek na podatek dochodowy z ich tytułu⁹.

Mając na względzie powyższe informuję, że obecnie nie są planowane inne preferencje podatkowe adresowane do małych producentów napojów alkoholowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

⁶ Art. 93 ust. 4a, art. 95 ust. 5, art. 96 ust. 5 i art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 412, z późn. zm.)

⁷ § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 851, z późn. zm.)

⁸ Art. 4 ust.1, art. 9a ust. 1, art. 13a ust.1, art. 18a ust.1 i art. 22 ust.1 Dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych z dnia 19 października 1992 r. (Dz. Urz. UE. L nr 316, str. 21)

⁹ Wynika to z zaliczenia w art. 20 ust. 1a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.) przychodów z działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie wyrobu wina do przychodów z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT, nieobjętych obowiązkiem wpłacania zaliczek.